

Fylkesmannen i Vest-Agder

MILJØVERNAVDELINGEN

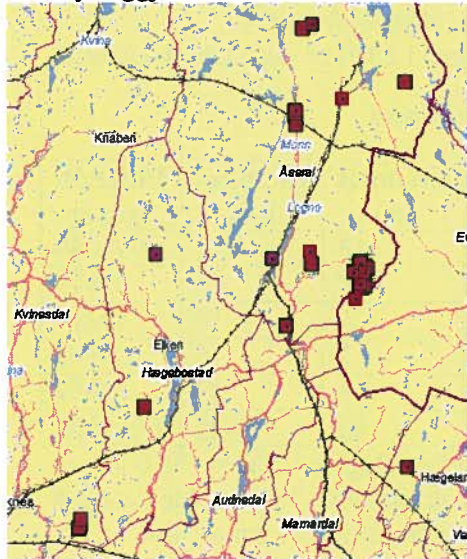
Dato: 7. desember 2010
Vår ref: 434.21.-2010/tpu
Deres ref:
Deres dato:
Saksbeh, tel.: Tor Punsvik, tlf. 38 17 66 77

Søkere av erstatning for skader
på bufe voldt av freda rovvilt
i Vest-Agder 2010 m.fl.

Orientering om skadedokumentasjon og behandling av erstatningssøknader i Vest-Agder i 2010.

Nærmere 80 000 sau og lam nytter utmarksbeite i Vest-Agder årlig. Et betydelig antall sau og lam går tapt, og disse tapene er i første rekke knyttet til sjukdom, ulykker og rovviltangrep. Dessverre er det kun en beskjeden del av tapt bufe i fylket som blir funnet, og som kan gi grunnlag for å vurdere hvordan ulike tapsårsaker fordeler seg. Dette har blant annet med terrengforhold å gjøre og at døde dyr omsettes raskt i naturen sommerstid.

Den statlige miljøvernforvaltningen dekker i henhold til regler og forskrifter dokumenterte og sannsynliggjorte skader som er voldt av freda rovviltarter: bjørn, ulv, jerv, gaupe og kongeørn.

Statens Naturoppsyn har ansvaret for å dokumentere og registrere freda rovvilt, herunder bistå bufenæringen med kadaverundersøkelser når det er mistanke om skader voldt av freda rovvilt. Til å bistå seg har de et nettverk av 4 erfarne og godt skolerte lokale rovviltkontakter.

Skader voldt av ulv dominerer erstatningsoppgjøret etter beitesesongen 2010 i Vest-Agder. 23 voksne sau og 16 lam er antatt eller dokumentert tatt av ulv, og disse framgår som røde markeringer på kartskissen til venstre. 2 tilfeller av lam tatt av kongeørn er sannsynliggjort, og er angitt med fiolett farge på kartskissen.

Skadene er påvist i tidsrommet 14. juli til 8. oktober. Skader av ulv på bufe i Lyngdal 6. desember inngår ikke i oversikten og heller ikke i erstatningsoppgjøret.

Erstatningene for skader på bufe voldt av fredet rovvilt blir gitt etter: «Forskrift om erstatning for tap og følgekostnader når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt», fastsatt ved Kgl. res. av 2. juli 1999. Frist for å søke erstatning er **1. november** og skal fremmes på egne skjemaer.

Normaltap

Bruk av dødelighetssendere i landsdelen gjennom flere år har avdekket at ulykker og sjukdom utgjør en betydelig del av tap av bufe på utmark, spesielt på skogsbeite. Landbruksavdelingen hos fylkesmannen har anslått et normaltap på utmarksbeite i Vest-Agder som følger:

Normaltap i prosent	Sau	Lam
Ytre bygder (primært skogsbeiter)	3	7
Fjellskog (primært bjørkeskog)	2	4
Snaufjell	1,5	3

Besøksadr.: Tordenskjoldsgt. 65, Kristiansand
Postadr.: Serviceboks 513, 4605 Kristiansand S
Telefon: 38 17 60 00   Telefax: 38 17 60 13

E-post: postmottak@fm-va.stat.no
Bankgiro: 7694.05.01381
Org.nr.: NO 974 762 994

Side 1

I de områder hvor det er dokumentert eller sannsynliggjort at fredet rovvilt har gjort skader på sau, har miljøvernavdelingen lagt disse % -satsene til grunn ved fastsettelse av erstatningene.

Ved ulike mangler i besetningen økes normaltapsprosenten etter følgende oppsett:

	Sau	Lam
Husdyrkontroll		+ 1%
Organisert beitebruk	+ 1%	+ 1%
Pulpanyre vaksine		+ 2 %
Snyltebehandling søye før beiteslipp	+ 0,5%	
Snyltebehandling lam før beiteslipp		+ 1% (+2% *)
Snyltebehandling etter innsett om høsten	+ 1%	+ 1%

*) Ved mangel på snyltebehandling av både søyer og lam økes normaltapet på lam med 2 prosent, da smittebelastningen på lam øker.

Behandling av søknadene

Ved behandlingen av søknadene har vi lagt til grunn opplysninger gitt i søknaden, kunnskap om rovviltforekomst i området, samt opplysninger om rovvilt drepte dyr i besetningen og nærliggende områder. Fylkesmannen har også vurdert driftsforhold, eksempelvis omfang av tilsyn i sin søknadsbehandling.

Dokumenterte og antatte skader av freda rovvilt dekkes i sin helhet, i tråd med forskriftens § 7. Søkerne skal gis individuell behandling, og etter forskriftens § 8 skal fylkesmannen utøve skjønn ved vurdering av øvrige omstendigheter som tilsier tap voldt av freda rovvilt. Alle søkere har fått en skriftlig individuell vurdering i sitt tilsagns- eller avslagsbrev. Søknadsmengdens fordeling på beitekommune og behandlingen i 2010 er vist i tabellen under.

Tabell 1. Innhold i og behandling av erstatningssøknader i Vest-Agder i 2010.

Beite-kommune	Antall søkere	Sluppet sau	Sluppet lam	Søkt sau	Søkt lam	Erstattet sau	Erstattet lam	Utbetalt, kroner
Åseral	17	1717	2692	280	596	113	257	997049
Hægebostad	9	575	930	24	75	9	29	83873
Kvinesdal	4	266	455	12	26	7	16	59471
Vennesla	1	42	49	2	16	2	16	37002
Bygland*	2	304	361	7	64	1	32	65559
Totalt	33	2700	4503	325	777	192	422	1 242954

To av søkerne (fra Kristiansand og Farsund) hadde sine beitedyr i Bygland. Ca. kr. 50 000,- er ytt i erstatning for antatte kongeørnskadene, resten i all hovedsak som ulv. I Åseral ble det også gitt i størrelsesorden kr. 35 000,- i erstatning for geit og kje sannsynliggjort tatt av ulv.

2 av søkerne fikk avslag på sine søknader, da deres tap var innenfor beregnet normaltap og de ikke hadde påviste skader i egen besetning. Ved ønske om ytterligere informasjon kan henvendelser rettes til miljøvernavdelingen ved viltforvalter. Informasjon presenteres også på våre nettsider <http://www.fylkesmannen.no/va> og mere detaljer om kadaverfunn er å finne på Direktoratet for naturforvaltning sin nettside www.rovviltportalen.no/rovbase/.

Etter fullmakt

Ørnulf Haraldstad
fung. miljøverndirektør

Tor Punsvik
viltforvalter